

Program: Aktywna historia. Program nauczania historii w szkole podstawowej

Autor: Małgorzata Wojnarowska

Tytuł: Dlaczego zalał nas szwedzki potop i co z tego wynikło?

I. DOSTOSOWANIE ZADAŃ DO MOŻLIWOŚCI DZIECKA:

1. Zadanie: *Uczniowie pracują indywidualnie z mapą, wykorzystując urządzenia mobilne.*
2. Zadanie: *Uczniowie oglądają fragment filmu „Potop”, przedstawiający oblężenie Częstochowy.*

WSKAZANIA:

- Uczniowi z dysfunkcją wzroku zapewnić miejsce w klasie z właściwym oświetleniem i widocznością podczas pracy z mapą oraz urządzeniem mobilnym.
2. Zadanie: *Uczniowie uczestniczą w dyskusji – porządkują informacje na tematy: skąd przyszło uderzenie Szwedów, jakie miasta zajęli i oblegali Szwedzi i jaką część kraju opanowali. Wspólnie szukają odpowiedzi na pytanie, dlaczego najeźdźcy tak łatwo osiągnęli sukces.*

WSKAZANIA:

- Nauczyciel powinien ocenić, czy treści dydaktyczne są właściwie rozumiane przez ucznia ze SPE, a w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia.
- Podczas wypowiedzi ustnych należy dostosować tempo pracy do możliwości ucznia z dysfunkcją artykulacyjną poprzez: wydłużenie czasu odpowiedzi i reakcji, uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem, tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych.

II. DOSTOSOWANIE SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ:

1. Realizacja zadania: *Uczniowie wykonują w parach ćwiczenie – drzewo genealogiczne Zygmunta III Wazy.*

WSKAZANIA:

- W trakcie podziału zespołu klasowego trzeba uwzględnić czynniki warunkujące właściwy dobór pary uczniów – umożliwiające integrację uczniów ze różnicowanym potencjałem intelektualnym i społecznym oraz realizowanie wspólnych celów. Należy także zadbać o właściwą atmosferę pracy w grupach – atmosferę wsparcia sprzyjającą pokonywaniu nieśmiałości i wspólnemu dochodzeniu do wiedzy.

- Proponowana forma pracy szczególnie sprzyja aktywizacji ucznia niedostosowanego społecznie lub zagrożonego niedostosowaniem społecznym.
- Ucznia zdolnego można zaangażować do pomocy koleżeńskiej poprzez udział w *peer learningu* lub zaktywizować, powierzając mu rolę lidera grupy.

III. DOSTOSOWANIE SPOSOBU MOTYWOWANIA I OCENIANIA:

WSKAZANIA :

- Podczas dyskusji klasowej oraz działań w grupie motywować uczniów ze SPE do aktywności, stosując metody problemowe rozwijające umiejętność krytycznego myślenia, zachęcać do kontaktów i współdziałania w przydzielonym zespole.
- W sposobie oceniania uwzględnić fakt, że ocena pełni funkcję motywującą do pracy i wysiłku związanego ze zdobywaniem nowych wiadomości i umiejętności, zachęca do podejmowania kolejnych wyzwań.
- Przy ocenie ucznia ze SPE ważne jest, aby zapewnić przestrzeń na popełnianie błędów oraz zarezerwować czas w trakcie lekcji na omówienie i skorygowanie błędów, a także uwzględnić wysiłek włożony przez ucznia, a nie wyłącznie efekty pracy.

IV. DOSTOSOWANIE SPOSOBU KOMUNIKACJI:

WSKAZANIA:

- Nauczyciel powinien ocenić, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia z dysfunkcją słuchu, a w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie.
- W praktyce zasadne jest formułowanie jasnych i krótkich poleceń, formułowanie wypowiedzi i pytań o prostej konstrukcji.
- Zalecane jest udzielanie dodatkowych wyjaśnień oraz naprowadzanie pomocniczymi komunikatami, a także kilkukrotne powtarzanie pytań lub instrukcji.
- Wykorzystywanie alternatywnych sposobów komunikacji z uczniami z zaburzeniami ekspresji językowej.